

Complexnummer: 508749

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Doornse Waterleiding

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

508750, 508751

Woonplaats

Doorn

Gemeente

Utrechtse Heuvelrug

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Woestduinlaan 55, 3941 XB te Doorn

Complexomschrijving

Inleiding

In 1903 werd door de NV Bronwaterleiding Doorn de opdracht verstrekt aan de firma Visser & Smit uit Papendrecht om een watertoren met pomphuis en een woning voor de bedrijfsleider aan de Woestduinlaan te ontwerpen en te bouwen. Op deze plek bevindt zich onder de grond een zoetwaterreservoir. De hoogte van de toren bedraagt 30 meter. Het reservoir heeft een inhoud van 150m³.

Het pomphuis is in 1912 naar ontwerp van A. van Beusekom voor een nieuwe pompmachine uitgebreid met een aanbouw in stijl onder een plat dak. In 1959 zijn de kantelen, wegens slechte bouwkundige staat, verwijderd. In plaats daarvan kreeg de toren een betonnen dakconstructie.

De verderop gelegen directeurswoning valt vanwege aanpassing en verbouwingen buiten het te beschermen complex. De eerste verbouwing van de directeurswoning vond reeds in 1910 plaats, toen een extra bouwlaag erop werd gezet. Na de Tweede Wereldoorlog is een aanbouw onder een plat dak tegen de rechter zijgevel gezet. De woning heeft door deze aanpassingen het oorspronkelijke karakter verloren.

Omschrijving

Het aan de woestduinlaan gelegen WATERLEIDING COMPLEX, bestaat uit de volgende complexonderdelen: 1. watertoren 2. pomphuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het complex is van cultuurhistorische waarde vanwege de ontstaansgeschiedenis, alsmede van architectuurhistorische waarde als nagenoeg compleet voorbeeld van een waterleidingbedrijf met watertoren en pomphuis.

Monumentnummer*: 508750

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 september 1998
Kadaster deel/nr 82798/66

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Doorn Utrechtse Heuvelrug Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Doorn

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Doorn A 7820

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 1

Een op enige afstand van de openbare weg gelegen WATERTOREN gebouwd in 1902-1903 op een kunstmatige aarden verhoging naar ontwerp van de firma Visser & Smit. De toren heeft een cilindervorm die taps toeloopt. De toren is in baksteen met natuurstenen accenten opgetrokken. De torenschacht bestaat uit drie geledingen. De ingang bevindt zich aan de Woestduinlaanzijde en wordt gevormd door een aanbouw onder zadeldak. De voorzijde hiervan heeft een uitkragende tuitgevelvorm gekregen. Op de middenas is een eenvoudige deur met rondboogvormig bovenlicht gezet. Bo ven de deur bevindt zich een eerste steen met de tekst: `De eerste steen gelegd door...(niet leesbaar), 9 november 1902'. De eerste geleding van de torenschacht wordt door middel van een brede natuurstenen, uitkragende band afgesloten. Hierboven is het hoog opgaande middelste deel van de schacht op diverse plaatsen voorzien van kleine rondboogvensters. De tweede geleding wordt door een rondboogfries afgesloten. Hierboven kraagt de toren uit doormiddel van een bloktandlijsten, platte natuurstenen banden en een tweede, kleinere rondboogfries. De derde en laatste geleding, waarin zich het waterreservoir bevindt, heeft een vlakke gevel waarin op regelmatige afstand staande zesruitsvensters zijn gezet. Oorspronkelijk bezat de toren kantelen als beëindiging maar deze zijn in 1959 wegens slechte bouwkundige staat verwijderd. Op het dak is een eenvoudige ijzeren reling gezet die buiten de rijksbescherming valt.

Het cilindervormige waterreservoir in de toren is van ijzer en heeft een vlakke bodem.

Waardering

De watertoren is van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een bouwtype, alsmede van ensemble waarde in relatie met het ernaast liggende pomphuisje.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

Monumentnummer*: 508751

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 september 1998
Kadaster deel/nr	82798/56

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Doorn	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Doorn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Doorn	A			7820

*Omschrijving***

Omschrijving complexonderdeel 2

Een evenwijdig langs de weg gelegen POMPHUIS naar ontwerp van Visser & Smit uit 1903 van de Doornse Waterleidingmaatschappij op rechthoekige plattegrond van één bouwlaag onder een met kruispannen gedekt zadeldak, met de nok haaks op de Woestduinlaan. Op de nok van het dak is een houten constructie onder zadeldakje gezet dat dient als ventilatie voor de eronder liggende ruimte.

De in baksteen uitgevoerde gevels zijn voorzien van speklagen ter hoogte van de onder- en bovendorpels van de vensters en worden met een uitkragende bloktandlijst afgesloten. De vensters zijn getoogd en zijn voornamelijk voorzien van een twaalfruitsindeling. In de top van de korte gevels bevindt zich een rozetvenster.

Tegen de oostgevel is in 1912 een uitbreiding in stijl neergezet ten behoeve van een nieuwe pomp. Deze uitbreiding heeft een plat dak gekregen en is twee vensterassen lang. Aan deze zijde bevond zich oorspronkelijk een schoorsteen die met de uitbreiding is afgebroken.

Waardering

Het pomphuisje is van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een bouwtype met eenvoudige neorenaissance detaillering alsmede van ensemble waarde in relatie met de watertoren.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Nutsbedrijf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument